

maatte den finde sig i, at de kirkelige Anliggender allesomhøjest vedbleve at sortere under den verbale Statsmagt.

Jeg paastaar altsaa, at den Fortolkning af § 75, som det ærede Medlem gjør gjældende, ikke er hjemlet, den er og bliver theologisk og bliver aldrig juridisk. Men selv om den var rigtig, selv om det virkelig forholdt sig saa, at § 75 ikke havde forandret eller lagt noget Baand paa Grændserne mellem den administrerende og den lovgivende Magts Omraade, selv dette forudsat, saa vilde det ikke findes begrundet at oprette et Kirkeraad som det, hvorom Talen er. Det ærede Medlem stillede en Sætning op, som jeg tror er fuldstændig uholdbar; det var denne, at Administrationen var beføjet til at indføre Baand, naar det blot blev indenfor Administrationens egne Grændser; det er ikke ordret gjenlivet, men jeg tror, at det var Tanken, at saadanne administrative Baand kunde lægges uden videre, uden at Lovgivningsmagten behøvedes. Ja, hvis det forholder sig saaledes, som jeg ikke er vis paa, at det ærede Medlem tilsværede, at der var det Giendommelige ved dette Baand, at Bedkommende, der skulde bindes, i hvert enkelt Tilfælde kunde frigjøre sig for det, hvis virkelig Forholdet er det, saa er det meget rimeligt, at man kan paalægge saadanne Baand uden videre. Baand, som ikke binde, kan man meget let paalægge, thi de ere ikke trykkende. Selv en Umyndig kan jo paadrage sig Forpligtelser, naar Meningen blot er den, at han kan lade være at opfylde dem, om han vil. Men saa er der ingen virkelig Forpligtelse tilføiede. Naar jeg forpligter mig til at betale en Mand 1,000 Kr., „hvis jeg vil“, er den Slags Baand ganske vist ikke trykkende, og hvis det var et saadant Baand, som Kultusministeren havde faaet paa sig, saa kunde vi se noget ondeledes paa Sagen. Men jeg er dog ikke vis paa, at det var Meningen, og derfor kunde det være interessant at faae Oplysning, om Kultusministeren virkelig, saa ofte som han selv vil, kan undlade at spørge dette ny Kirkeraad, om han opfatter det andet Stykke i Resolutionen saaledes, at naar der staar, at han i Reglen skal raadspørge Bisperne, kan han handle, som om der stod, at han i Reglen kan lade være. Jeg ønskede gjerne at høre, om man kan læse Resolutionen paa den Maade, eller om den skal læses paa den Maade, at det er en almindelig Pligt for Ministeren at ætse Bispeaadets Mening, og kun i særlige Tilfælde, kun som Undtagelse kan han forbigaa Raadet; dette Punkt er det jo af temmelig stor Betydning at faae klaret. Forudsat, at den sidste Læsemaade er den

rigtige, saaledes at der altsaa foreligger et Baand, som virkelig binder, paastaar jeg, at saa kan Administrationen paa ingen Maade lovgivlig selv lægge et saadant Baand paa sig; det kan den ikke. Nu sagde det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds nok, at her er jo et Forhold, som slet ikke vedkom Andre end Administrationen, det vedkom slet ikke den lovgivende Magt; men det er ikke Tilfældet. Thi i Forholdet mellem den idøvende og den lovgivende Magt vil dette Baand ofte lade sig mærke, man vil ofte faae det at føle. Det er jo for det Første ikke afgjort, om vi, naar vi indbringe Lovforslag her i Thinget, kunne faae Ministerens Standpunkt at høre klart og bestemt, forinden han har hørt Bispeaadet; det er jo ikke givet, at vi, naar vi stille Forespørgsler til Ministeren om kirkelige Forhold, kunne faae klar Bæstet om hans Stilling til et eller andet Punkt, forinden han har hørt Bispeaadet. Det er ikke klart, der er ikke svaret derpaa. Men selv om altsaa Ministeren i dette Tilfælde kunde handle aldeles frit, er det klart, at det med Hensyn til hans Initiativ paa Lovgivningsomraadet virker forhalende, ja jo ofte kan virke hæmmende, at han ikke kan sætte sig i Bevægelse, forend Raadet har været samlet og er blevet færdigt med at afgive sin Betænkning. Thi ogsaa der ligger det i Raadets Magt at trække en Sag ud. Naar det har Ret til at blive hørt, har det selvfølgelig ogsaa Ret til at faae den fornødne Tid til at sætte sig ind i Sagen og udtale sin Mening, og paa den Maade kan Raadet forhale en Sag og trække den i Langdrag, uden at Ministeren og vi Andre have Midler til at forhindre det. Det gjælder altsaa ikke, at dette Baand kun vedrører rent indre Administrationsanliggender; nei, det vedrører ogsaa ikke saa lidt den lovgivende Magt. Men selv om det kun vedrørte Administrationen fuldstændig og ikke vedkom Andre, selv da vilde det ikke være rigtigt, at Administrationen havde Ret til at lægge saadanne Baand paa sig. Sætningen er jo kun fremstillet i al sin Almindelighed; der blev ingen Grunde givet for den, men jeg ser rigtig nok heller ikke, hvorledes der skulde kunne gives Grunde for den. Naar der er organiseret et Embedsapparat med Trinfølge og sideordnede Led, tror jeg virkelig ikke, at Administrationen kan vende op og ned paa dette Forhold, og f. Ex. stille en overordnet Embedsmand under Kontrol og Bærgemaal af en Underordnet. Lad være, at den Overordnede har i sin Magt paa egen Haand at overdrage nogen af sine Beføjelser til underordnede Embedsmænd, altsaa Noget af det, der vedkommer